

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B****EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,**

15. detsember 2015,

piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta

(ESRN/2015/2)

(2016/C 97/02)

(ELT C 97, 12.3.2016, lk 9)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus, 24. märts 2016	C 153	1	29.4.2016
► <u>M2</u>	Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus, 24. juuni 2016	C 290	1	10.8.2016
► <u>M3</u>	Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus, 20. oktoober 2017	C 431	1	15.12.2017
► <u>M4</u>	Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus, 8. jaanuar 2018	C 41	1	3.2.2018

▼B**EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,****15. detsember 2015,****piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta****(ESRN/2015/2)**

(2016/C 97/02)

1. JAGU

SOOVITUSED**Soovitus A. Asjaomaste asutuste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete piiriülese mõju hindamine**

1. Asjaomasel meetme algatanud asutusel soovitatakse enne makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme vastuvõtmist hinnata selle piiriülese mõju. Hinnata tuleks vähemalt ülekandumise kanaleid riski korrigeerimise ja õigusnormide erinevuste ärakasutamise osas vastavalt ESRNi käsiraamatu 11. peatükis määratletud meetoditele.
2. Asjaomasel meetme algatanud asutusel soovitatakse hinnata järgmist:
  - a) asutuse jurisdiktsioonis makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete rakendamise võimalikku piiriülest mõju (kõrvalehoidumine ja õigusaktide erinevuste ärakasutamine) ja
  - b) ettepanud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete piiriülene mõju teistele liikmesriikidele ja ühisturule.
3. Asjaomasel meetme algatanud asutusel soovitatakse vähemalt kord aastas jälgida nende kehtestatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete piiriülese mõju realiseerumist ja arenguid.

Soovitus B. Asjaomaste asutuste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmetest teavitamine ja kõigipoolsuse taotlemine

1. Asjaomasel meetme algatanud asutusel soovitatakse teavitada ESRNi makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmest hiljemalt kahe nädala jooksul alates selle vastuvõtmisest. Teatis peaks hõlmama piiriülese mõju ning muudes asjaomastes asutustes kõigipoolse ülevõtmise vajaduse hindamist. Asjaomasel meetme algatanud asutusel palutakse esitada nimetatud teave inglise keeles, ESRNi veebilehel avaldatud vormil.

▼M3

2. Kui asjaomaste meetmete tulemusliku toimimise tagamiseks on vajalik kõigipoolne üle võtmine muudes liikmesriikides, soovitatakse asjaomasel meetme algatanud asutusel esitada ESRNile koos meetme teavitusega ka kõigipoolsuse taotlus. Taotlus peab sisaldama ettepanekut olulisuse künnise kohta.

▼B

3. Kui makrotasandi usaldatavuspoliitika meede algatati enne käesoleva soovitusel vastuvõtmist või kui meetme kehtestamisel ei peetud kõigipoolsust vajalikuks, kuid asjaomane meetme algatanud asutus leiab

▼B

hiljem, et kõigipoolsus on siiski vajalik, soovitatakse asjaomasel meetme algatanud asutusel esitada ESRNile kõigipoolsuse taotlus.

Soovitus C. Asjaomaste asutuste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete kõigipoolne ülevõtmine**▼M4**

1. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõigipoolselt üle võtta muu asjaomase asutuse vastu võetud ning ESRNi poolt kõigipoolseks vastuvõtmiseks soovitatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed. Kõigipoolselt soovitatakse üle võtta lisas täpsustatud järgmised meetmed:

Eesti:

— kõikide Eestis tegevusloa saanud krediidasutuste riigisiseste riskipositsioonide suhtes kohaldatav üheprotsendiline süsteemse riski puhvri määr vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 133;

Soome:

— Soomes tegevusloa alusel tegutsevate ja kohustusliku kapitalinõude arvutamiseks sisereitingu meetodit (IRB) kasutavate krediidasutuste suhtes kohaldatav 15 % alampiir Soomes asuva eluasemega tagatud hüpoteeklaenu keskmisele riskikaalule kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi.

▼B

2. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõigipoolselt üle võtta käesolevas soovitusel nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed, rakendades sama makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, mille on rakendanud meetme algatanud asutus. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede ei ole riigi õiguses kasutatav, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist meede kõigipoolselt üle võtta, rakendades asjaomases jurisdiktsioonis võimalikku makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, mille mõju on kõige sarnasem algatatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmega.

3. Kui makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kõigipoolseks ülevõtmiseks ei soovitata kehtestada kindlat tähtaega, soovitatakse asjaomastel asutustel makrotasandi usaldatavuspoliitika kõigipoolsuse saavutamise meetmed vastu võtta hiljemalt kolme kuu jooksul alates käesoleva soovitusel viimase muudatuse avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*. Vastuvõetud ja kõigipoolselt ülevõetud meetmed peaks võimaluse korral algama samal kuupäeval.

Soovitus D. Muude asjaomaste asutuste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete kõigipoolsest ülevõtmisest teavitamine

Asjaomastel asutustel soovitatakse teavitada ESRNi muude asjaomaste asutuste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete kõigipoolsest ülevõtmisest. Nimetatud teatis tuleks saata hiljemalt ühe kuu jooksul alates kõigipoolsuse saavutamise meetmete vastuvõtmisest. Teatise esitajal palutakse esitada nimetatud teave inglise keeles ESRNi veebilehel avaldatud vormil.

2. JAGU

RAKENDAMINE

1. Tõlgendamine

Käesolevas soovitusel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „meetme algatamine” – makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kohaldamine riigisiselt;
- b) „vastuvõtmine” – asjaomase asutuse vastuvõetud otsus makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kehtestamise, kõigipoolse ülevõtmise või muutmise kohta;
- c) „finantsteenuse” – mis tahes panga-, laenu-, kindlustus-, pensioni-, investeerimis- või makseteenus;
- d) „makrotasandi usaldatavuspoliitika meede” – asjaomase asutuse poolt liidu või riigi õiguse kohaselt vastuvõetud või algatatud meede, mille eesmärgiks on määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 2 punktis c määratletud süsteemse riski vältimine või ärahoidmine;
- e) „teatis” – asjaomaste asutuste poolt, sealhulgas EKP poolt määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 9 kohaselt ESRNile inglise keeles esitatud kirjalik teatis, mis on muu hulgas kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 133 ning määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 458, ning mis võib hõlmata kooskõlastamise taotlust, mis on muu hulgas kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõikega 4 ning määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõikega 8;
- f) „kõigipoolsus” – korraldus, mille puhul ühe jurisdiktsiooni asjaomane asutus kohaldab muus jurisdiktsioonis meetme algatanud asutuse kehtestatud sama või samaväärset makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid kõikide oma jurisdiktsiooni finantseerimisasutuste suhtes, kui neil on sama riskipositsioon, mis selles jurisdiktsioonis;
- g) „asjaomane meetme algatanud asutus” – asjaomane asutus, kelle ülesandeks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kohaldamine riigisiselt;
- h) „asjaomane asutus” – asutus, kellele on tehtud ülesandeks võtta vastu ja/või algatada makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid, sealhulgas järgmised asutused:
  - i) määratud asutus kooskõlas direktiivi 2013/36/EL 4. peatüki ja määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 458, pädev asutus vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 40 määratlusele, EKP kooskõlas määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 9 lõikega 1; või
  - ii) makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutus, mille eesmärk, institutsionaalne korraldus, aruandekohustus jms on määratletud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitusel ESRN/2011/3⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 22. detsembri 2011. aasta soovitus riigi ametiasutuste makrotasandi usaldatavusjärelevalve pädevuse kohta (ESRN/2011/3) (ELT C 41, 14.2.2012, lk 1).

▼M3

- i) „olulisuse künnis” – kvantitatiivne künnis, mis on vähese tähtsusega, kui see on alla finantsteenuse pakkuja makrotasandi usaldatavusriski riskipositsiooni jurisdiktsioonis, kus makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme algatanud asutus seda meetet kohaldab.

▼B**2. Erandid****▼M3**

1. Asjaomasel asutusel on õigus oma jurisdiktsiooni piires vabastada teatava kõigipoolse makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kohaldamisest finantsteenuse pakkuja, kelle riskipositsioon makrotasandi usaldatavusriski suhtes jurisdiktsioonis, kus asjaomase makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme algatanud asutus seda meetet kohaldab, on vähese tähtsusega (*de minimis* põhimõtte). Asjaomasel asutusel palutakse ESRNi erandist teavitada kõigipoolsuse saavutamise meetmest teavitamise vormil, mis on avaldatud ESRNi veebilehel.

De minimis põhimõtte kohaldamiseks soovib ESRN olulisuse künnist, mis põhineb asjaomase asutuse poolt ettepanud vastavalt 1. jao soovituse B punktile 2. Künnise kindlaksmääramisel tuleks lähtuda ESRNi määratletud parimatest praktikatest. Olulisuse künnis on soovitatav maksimaalne künnise tase. Kõigipoolsust kasutavad asutused võivad kohaldada soovitatavat künnist, määrata kohasel juhul oma jurisdiktsioonile madalama künnise või võtta meede kõigipoolselt üle ilma olulise künniseta. *De minimis* põhimõtte kohaldamisel peaks asutus jälgima võimalikku kõrvalehoidumist või õigusaktide erinevuste ärakasutamist ning vajalikel juhtudel lüngad täitma.

▼B

2. Kui asjaomased asutused on meetme kõigipoolselt üle võtnud ja avaldanud veel enne, kui meede soovitatakse kõigipoolselt üle võtta käesolevase soovituse alusel, ei pea kõigipoolsuse saavutamise meetet muutma ka juhul, kui see erineb meetme algatanud asutuse rakendatud meetmest.

3. Tähtajad ja aruandlus

1. Asjaomane asutus peab ESRNile ja nõukogule esitama aruande käesolevast soovitusest tulenevate meetmete võtmise kohta või esitama piisava põhjenduse nende võtmata jätmise kohta. Aruanne esitatakse iga kahe aasta järel. Esimese aruande esitamise tähtpäev on 30. juuni 2017. Aruandes tuleb käsitleda vähemalt järgmist:

- a) teave võetud meetmete sisu ja tähtaegade kohta;
- b) hinnang võetud meetmete toime kohta käesoleva soovituse eesmärke silmas pidades;
- c) üksikasjalik põhjendus *de minimis* põhimõtte kohaselt tehtud erandite, sealhulgas tegevusetuse või käesolevast soovitusest kõrvalekandumise kohta ja mis tahes viivituste kohta.

▼B

2. Jagatud vastutuse korral peaksid asjaomased asutused teabe tähtaegseks esitamiseks vajalikud küsimused teineteisega kooskõlastama.
3. Asjaomasel asutusel palutakse ESRNi esimesel võimalusel teavitada ettepanud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmetest.
4. Makrotasandi usaldatavuspoliitika kõigipoolsuse saavutamise meetet käsitletakse samaväärsena kui sellel on võimaluste piires:
  - a) sama majanduslik mõju;
  - b) sama kohaldamisala ja
  - c) samad tagajärjed täitmata jätmise korral (sanksioonid).

▼M3**4. Soovituse muutmine**

Käesolevat soovitust võib muuta haldusnõukogu otsusega. Muudatused võivad eelkõige hõlmata soovituse C kohaselt kõigipoolselt üle võetavate makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete ja meetmepõhist teavet, sealhulgas ESRNi soovitatav olulisuse künnis, sisaldavate asjakohaste lisade täiendamist või muutmist. Haldusnõukogu võib eespool toodud lõigetes sätestatud tähtaegu pikendada, kui ühe või enama soovituse järgimiseks tuleb algatada õigusloome menetlus. Eelkõige võib haldusnõukogu käesolevat otsust muuta seoses liidu õiguse kohustusliku tunnustamise raamistiku läbivaatamisega Euroopa Komisjoni poolt, võttes arvesse käesoleva soovitusega kehtestatud vabatahtliku kõigipoolsuse korralduse käigus omandata- vaid kogemusi.

▼B**5. Jälgimine ja hindamine**

1. ESRNi sekretariaat:
  - a) abistab asjaomaseid asutusi, lihtsustades koordineeritud aruandlust asjaomaste vormide koostamise kaudu ja täpsustab vajadusel meetmete võtmise korda ja tähtaegu;
  - b) kontrollib nõuete järgimist asjaomaste asutuste poolt, sh abistab neid nende taotluste korral ja esitab nõuete järgimise aruandeid haldusnõukogule.
2. Haldusnõukogu hindab asjaomaste asutuste aruandeid võetud meetmete ja põhjenduste kohta ning otsustab asjakohastel juhtudel, kas käesolevat soovitust on järgitud ja asjaomaste asutuste põhjendused tegevusetuse kohta on piisavad.

▼ **M4**

LISA

Eesti**Eestis tegevusloa saanud krediidasutuste riigiseste riskipositsioonide suhtes kohaldatav üheprotsendiline süsteemse riski puhvri määr vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 133**I. Meetme kirjeldus

1. Eesti meetme kohaselt kohaldatakse Eestis tegevusloa saanud krediidasutuste riigiseste riskipositsioonide suhtes üheprotsendilist süsteemse riski puhvri määra vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 133.

II. Kõigipoolsus

2. Liikmesriikides, kus riigisiseses õiguses on üle võetud direktiivi 2013/36/EL artikkel 134, soovitatakse asjaomastel ametiasutustel kõigipoolselt üle võtta Eesti meede, mille kohaselt kohaldatakse Eestis tegevusloa saanud krediidasutuste riigiseste riskipositsioonide suhtes üheprotsendilist süsteemse riski puhvri määra vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõikele 1. Käesoleva punkti osas kehtib tähtaeg soovituse C punktis 3.
3. Liikmesriikides, kus riigisiseses õiguses ei ole üle võetud direktiivi 2013/36/EL artiklit 134, soovitatakse asjaomastel ametiasutustel kõigipoolselt üle võtta Eestis tegevusloa saanud krediidasutuste riigiseste riskipositsioonide Eesti meede kooskõlas soovituse C punktiga 2. Asjaomastel ametiasutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta kuue kuu jooksul.

Soome**Kohustusliku kapitalinõude arvutamiseks sisereitingu meetodit (IRB) kasutavate krediidasutuste (edaspidi „IRB krediidasutused”) suhtes kohaldatav 15 % alampiir Soomes asuva eluasemega tagatud hüpoteeklaenude keskmisele riskikaalule kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi.**I. Meetme kirjeldus

1. Soome meetme kohaselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkti vi alusel kohaldatakse krediidasutustele kehtivat keskmise riskikaalu alampiiri 15 % IRB krediidasutuste suhtes portfelli tasemel Soomes asuva eluasemega tagatud hüpoteeklaenude suhtes.
2. Võimaliku kõigipoolsuse kohaldamiseks liikmesriikides *de minimis* põhimõttel täiendab meedet olulisuse künnis, mis on Soome eluasemega tagatud hüpoteeklaenude turu osas 1 miljard eurot.

II. Kõigipoolsus

3. Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõikega 5 soovitatakse asjaomaste liikmesriikide ametiasutustel võtta Soome meede kõigipoolselt üle ja kohaldada seda IRB krediidasutuste Soomes asuva eluaseme hüpoteegiga tagatud väikelaenude portfelli suhtes, mille on väljastanud Soomes

▼ M4

asuvad riigis antud tegevusloa alusel tegutsevad filiaalid. Käesoleva punkti eesmärgil kohaldatakse soovitus C punktis 3 osutatud tähtaega.

4. Asjaomastel asutustel soovitatakse Soome meede kõigipoolselt üle võtta ja kohaldada seda IRB krediitiasutuste Soomes asuva eluaseme hüpoteegiga tagatud väikelaenu portfelli suhtes, mille on piirüleselt väljastanud muudes jurisdiktsioonides asutatud krediitiasutused. Käesoleva punkti eesmärgil kohaldatakse soovitus C punktis 3 osutatud tähtaega.
5. Kooskõlas soovitus C punktiga 2 soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kättesaadavat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolsusega samaväärne mõju, k.a järelevalvemeetmete ja pädevuste vastuvõtmine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta nelja kuu jooksul.
6. Juhul kui liikmesriigis puuduvad muude liikmesriikide tegevusloa alusel tegutsevad IRB krediitiasutused, kellel oleksid filiaalid Soomes või kes ise osutaksid Soomes finantsteenuseid 1 miljardi euro suuruste või sellest suuremate riskipositsioonidega Soome hüpoteekturul, võivad asjaomaste liikmesriikide ametiasutused soovitus ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktis 1 osutatud kõigipoolsust mitte rakendada. Sellisel juhul peaksid asjaomased ametiasutused jälgima riskipositsioonide olulisust ja järgima kõigipoolsuse soovitus, kui IRB krediitiasutus ületab 1 miljardi euro piiri.

III. Olulisuse künnis

7. Kooskõlas soovitus ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 võivad asjaomased liikmesriikide ametiasutused teha erandi IRB krediitiasutustele, kelle Soomes asuva eluaseme hüpoteegiga tagatud väikelaenu portfell jääb alla 1 miljardi euro olulisuse künnise. Sellisel juhul peavad asjaomased ametiasutused peaksid jälgima riskipositsioonide olulisust ja järgima kõigipoolsuse soovitus, kui IRB krediitiasutus ületab 1 miljardi euro olulisuse künnise.